

ДНІПРОВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Про впровадження системи
моніторингу споживання па-
ливно-енергетичних ресурсів

Керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до Програми з енергозбереження, енергоефективності та раціонального використання паливно-енергетичних ресурсів у місті Дніпрі на 2017–2021 роки, затвердженої рішенням міської ради від 20.09.2017 № 26/24 (зі змінами), згідно з листом департаменту з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради від 03.03.2018 вх. № 8/1278, з метою удосконалення системи енергоменеджменту у місті Дніпрі:

1. Затвердити Порядок здійснення за допомогою автоматизованого програмного продукту енергетичного моніторингу споживання паливно-енергетичних ресурсів на об'єктах житлового і нежитлового фондів бюджетних установ, комунальних закладів і підприємств міської ради, розрахунки за спожиті енергоресурси яких здійснюються з міського бюджету (додається).

2. Керівникам виконавчих органів міської ради:

2.1. Визначити у виконавчих органах міської ради відповідальних за впровадження енергоефективних заходів та моніторинг споживання енергоресурсів за допомогою автоматизованого програмного продукту (енергоменеджерів).

2.2. Забезпечити доступ енергоменеджерів до комп'ютеризованого робочого місця з підключенням до мережі Інтернет.

2.3. Забезпечити надання департаменту з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради на електронну адресу: dniproenergy@dniprorada.gov.ua у термін до 04.06.2018:

2.3.1. Відомостей щодо призначення енергоменеджерів з наданням інформації про їх контактні дані (номер телефону, електронна адреса).

2.3.2. Інформації про технічні характеристики об'єктів житлового і нежитлового фондів бюджетних установ для підготовки енергетичного паспорта за формою (додаток).

2.3.3. Інформації про об'єкти житлового і нежитлового фондів бюджетних установ, що здаються в оренду (суборенду) (за наявності): форма господарської діяльності, площа оренди (м²) та порядок відшкодування орендарями витрат за спожиті енергоносії.

2.4. Забезпечити своєчасне інформування департаменту з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради щодо будь-яких змін стосовно інформації (пп. 2.3.1 – 2.3.3 цього розпорядження).

2.5. Забезпечити своєчасне та повномірне наповнення бюджетними установами он-лайн бази даних автоматизованого програмного продукту інформацією щодо споживання енергоносіїв.

2.6. Забезпечити дотримання діючих державних будівельних норм та стандартів України під час виконання робіт з установлення енергоефективних віконних та дверних конструкцій, утеплення фасадів, горищ, підвалів, покрівель, мереж тепlopостачання, встановлення індивідуальних теплових пунктів, сонячних колекторів та/або батарей, будівництва сонячних та/або вітряних електростанцій, будівництва та/або модернізації, реконструкції, капітального ремонту котелень, приладів обліку в будівлях.

3. Керівникам комунальних підприємств і закладів міської ради:

3.1. Визначити у комунальних підприємствах і закладах відповідальних за впровадження енергоефективних заходів та моніторинг споживання енергоресурсів за допомогою автоматизованого програмного продукту (енергоменеджерів).

3.2. Забезпечити доступ енергоменеджерів до комп'ютеризованого робочого місця з підключенням до мережі Інтернет.

3.3. Забезпечити надання департаменту з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради на електронну адресу: dniproenergy@dniprorada.gov.ua у термін до 04.06.2018:

3.3.1. Відомостей щодо призначення енергоменеджерів у комунальних підприємствах і закладах міської ради з наданням інформації про їх контактні дані (номер телефону, електронна адреса).

3.3.2. Інформації про технічні характеристики об'єктів житлового та нежитлового фондів комунальних підприємств і закладів міської ради для підготовки енергетичного паспорту за формою (додаток).

3.3.3. Інформації про об'єкти житлового і нежитлового фондів комунальних підприємств і закладів, що здаються в оренду (суборенду) (за наявності): форма господарської діяльності, площа оренди (м²) та порядок відшкодування орендарями витрат за спожиті енергоносії.

3.4. Забезпечити своєчасне інформування департаменту з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради щодо будь-яких змін стосовно інформації (пп. 3.3.1 – 3.3.3 цього розпорядження).

3.5. Забезпечити своєчасне та повномірне наповнення комунальними підприємствами і закладами он-лайн бази даних автоматизованого програмного продукту інформацією щодо споживання енергоносіїв.

3.6. Забезпечити дотримання діючих державних будівельних норм та стандартів України під час виконання робіт з установлення енергоефективних віконних та дверних конструкцій, утеплення фасадів, горищ, підвалів, покрівель, мереж теплостачання, встановлення індивідуальних теплових пунктів, сонячних колекторів та/або батарей, будівництва сонячних та/або вітряних електростанцій, будівництва та/або модернізації, реконструкції, капітального ремонту котелень, приладів обліку в будівлях.

4. Департаменту з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради забезпечити:

4.1. Узагальнення та аналіз отриманої інформації щодо споживання паливно-енергетичних ресурсів об'єктів житлового та нежитлового фондів бюджетних установ, комунальних закладів і підприємств міської ради за допомогою енергетичного моніторингу за фактичним споживанням енергоносіїв.

4.2. Визначення рівня енергоефективності будівель, на яких здійснюється енергетичний моніторинг, за міжнародною класифікацією згідно з Директивою Європейського Союзу 2010/30/ЕС, а саме: розподіл будівель на групи за класом енергоефективності і визначення пріоритетних груп/будівель з низькими показниками для першочергового впровадження заходів з енергозбереження.

4.3. Визначення першочергових заходів з енергозбереження для об'єктів житлового та нежитлового фондів бюджетних установ, комунальних закладів і підприємств міської ради, з урахуванням їх максимальної ефективності та можливості впровадження.

4.4. Здійснення постійної координації впровадження та виконання заходів з енергоефективності об'єктів житлового та нежитлового фондів бюджетних установ, комунальних закладів і підприємств міської ради.

4.5. Звітування раз у рік, а у разі необхідності - раз у квартал міському голові про ефективність впровадження заходів (пп. 4.3 – 4.4 цього розпорядження).

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на секретаря міської ради Санжару О. О.

Міський голова

Б. А. Філатов

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження міського голови

№ _____

Порядок

здійснення за допомогою автоматизованого програмного продукту енергетичного моніторингу споживання паливно-енергетичних ресурсів на об'єктах житлового і нежитлового фондів бюджетних установ, комунальних закладів і підприємств міської ради, розрахунки за спожиті енергоресурси яких здійснюються з міського бюджету

1. Загальні положення

Метою цього Порядку є впровадження постійно діючої он-лайн системи нагляду та отримання достовірної інформації щодо фактичного енергоспоживання у режимі щоденного контролю за показниками лічильників обліку паливно-енергетичних ресурсів на об'єктах житлового та нежитлового фондів бюджетних установ, комунальних закладів і підприємств міської ради, розрахунки за спожиті енергоресурси яких здійснюються з міського бюджету. Порядок декларує вимоги до керівників та фахівців виконавчих органів міської ради та об'єктів житлового і нежитлового фондів бюджетних установ, комунальних закладів і підприємств міської ради щодо впровадження за допомогою автоматизованого програмного продукту енергетичного моніторингу, що дозволить провести аналіз і оцінку стану використання паливно-енергетичних ресурсів, виявити факти нерационального використання, потенціал економії та забезпечити постійне підвищення енергетичних параметрів будівель.

Дія цього Порядку розповсюджується на виконавчі органи міської ради, об'єкти житлового і нежитлового фондів бюджетних установ, комунальних закладів і підприємств міської ради, розрахунки за спожиті енергоресурси яких здійснюються з міського бюджету (далі – Установи).

Об'єктом енергетичного моніторингу є будівля, окреме приміщення будівлі, що перебуває у користуванні Установи і де ведеться відокремлений облік споживання паливно-енергетичних ресурсів (далі – об'єкт бюджетної сфери міста).

У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

- енергетичний менеджмент – процес управління паливно-енергетичними ресурсами, спрямований на забезпечення їх раціонального та ефективного використання;

- енергоменеджер первинної ланки – особа, визначена керівником відповідної Установи, відповідальна за збір інформації про стан споживання енергоресурсів на закріплених за нею об'єктах;

- галузевий енергоменеджер – особа, визначена керівником виконавчого органу міської ради, відповідальна за збір інформації про стан споживання енергоресурсів відповідного виконавчого органу міської ради;

- енергоменеджер департаменту – особа, визначена керівником департаменту з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради, відповідальна за збір та узагальнення інформації про стан споживання енергоресурсів об'єктами бюджетної сфери у місті;

- енергетичний моніторинг – сукупність заходів, спрямованих на безперервне відстеження споживання енергоносіїв об'єктами бюджетної сфери міста з метою систематизації інформації, виявлення невідповідностей або порушень, визначення пріоритетних заходів з енергозбереження;

- енергоефективність – співвідношення між досягнутими результатами діяльності і обсягами споживання енергії для досягнення цих результатів;

- енергетичний моніторинг споживання паливно-енергетичних ресурсів в Установах – автоматизований програмний продукт, який використовується енергоменеджерами для внесення інформації про споживання Установами паливно-енергетичних ресурсів;

- процес вимірювання – сукупність операцій, які дають змогу визначити значення обсягів використання енергетичних ресурсів;

- паливно-енергетичні ресурси – сукупність усіх природних і перетворених видів палива та енергії, які використовуються в національному господарстві;

- раціональне використання паливно-енергетичних ресурсів – досягнення максимальної ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів при існуючому рівні розвитку техніки та технології і одночасному зниженні техногенного впливу на навколишнє природне середовище;

- прилади обліку, за допомогою яких здійснюється контроль за споживанням енергоносіїв на об'єктах бюджетної сфери міста:

лічильники газу;

лічильники холодної та гарячої води;

лічильники теплової енергії;

лічильники електроенергії;

термометри для вимірювання температури зовнішнього та внутрішнього повітря.

Усі прилади обліку, за допомогою яких здійснюється контроль за споживанням енергоносіїв, повинні бути сертифіковані на території України відповідно до чинного законодавства.

Керівники Установ забезпечують:

- дотримання вимог цього Порядку та недопущення фактів неефективного використання енергоносіїв;

- упровадження енергоефективних заходів на об'єктах бюджетної сфери міста;

- своєчасне та повномірне наповнення он-лайн бази даних автоматизованого програмного продукту щодо споживання паливно-енергетичних ресурсів.

Працівники департаменту, визначені керівником департаменту з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради, забезпечують:

- здійснення моніторингу споживання паливно-енергетичних ресурсів об'єктами бюджетної сфери міста;
- проведення аналізу раціонального використання паливно-енергетичних ресурсів об'єктами бюджетної сфери міста;
- координацію впровадження енергоефективних заходів в Установах;
- доведення показників споживання енергії до рівня сучасних світових стандартів;
- підготовку звітів міському голові.

2. Організаційна структура щодо здійснення енергетичного моніторингу та впровадження заходів з енергозбереження

Для оперативного управління системою енергетичного моніторингу споживання паливно-енергетичних ресурсів в Установах пропонується структура системи енергоменеджменту (рис.).

Моніторинг енергоспоживання та енергоефективності використання бюджетних коштів на оплату енергоносіїв виконується на різних рівнях управління.

I рівень – Установи, які отримують кошти з міського бюджету на оплату комунальних послуг та підпорядковуються відповідним виконавчим органам міської ради.

Енергоменеджери первинної ланки відповідальні за:

- збір інформації про стан споживання енергоресурсів у будівлях, що належать до сфери впливу;
- своєчасне та повномірне наповнення он-лайн бази даних автоматизованого програмного продукту щодо споживання енергоносіїв;
- документований облік наявності і технічного стану лічильників паливно-енергетичних ресурсів та енергоспоживаючого обладнання (паспорти, акти технічних перевірок, пломбувань, лімітів, вимог тощо);
- надання пропозицій для розробки лімітів і програм з енергозбереження;
- упровадження енергоефективних заходів;
- надання інформації керівництву щодо випадків перевитрат енергоресурсів для прийняття управлінських рішень.

II рівень – виконавчі органи міської ради.

Галузеві енергоменеджери відповідальні за:

- збір інформації про стан споживання енергоресурсів на рівні виконавчого органу міської ради;
- своєчасне та повномірне наповнення он-лайн бази даних автоматизованого програмного продукту щодо споживання енергоносіїв, координацію своєчасності, повномірності, узагальнення інформації, отриманої від енергоменеджерів первинної ланки, та її аналіз;

- документований облік наявності і технічного стану лічильників паливно- енергетичних ресурсів та енергоспоживаючого обладнання (паспорти, акти технічних перевірок, пломбувань, лімітів, вимог тощо);
- надання пропозицій для розробки лімітів і програм енергозбереження;
- упровадження енергоефективних заходів;
- надання інформації керівництву відповідного виконавчого органу міської ради та департаменту з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради щодо випадків перевитрат енергоресурсів для прийняття управлінських рішень.

III рівень - департамент з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради.

Енергоменеджери департаменту відповідальні за:

- узагальнення та аналіз інформації, отриманої від енергоменеджерів усіх рівнів, щодо споживання енергоресурсів об'єктами бюджетної сфери міста та надання її керівництву, що координують питання енергозбереження та енергоефективності;
- формування граничних норм споживання енергоносіїв (лімітів) та програм енергозбереження в Установах.

Координацію реалізації державної та місцевої політики енергозбереження та енергоефективності, спрямованої на раціональне використання енергоносіїв, здійснює заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів відповідно до напрямку діяльності.

Міський голова

Енергоменеджер департаменту – III рівень – департамент з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради

Галузеві енергоменеджери – II рівень – виконавчі органи міської ради

Енергоменеджери первинної ланки – I рівень – відповідальні за енергетичний моніторинг на об'єктах бюджетної сфери міста

Рис. Організаційно-виконавча структура системи енергетичного моніторингу об'єктів бюджетної сфери у м. Дніпрі.

Директор департаменту з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради

Д. Ю. Семенніков

Форма

Технічні характеристики об'єкта
для підготовки енергетичного паспорта

1. Загальна інформація

Дата заповнення (число, місяць, рік)	
Назва бюджетної установи, комунального закладу, підприємства	
Адреса (юридична/місцезнаходження)	
Рік будівництва	
Наявність проектної документації	
Кількість будівель	

2. Розширена інформація щодо будівлі та систем енергозабезпечення

Характеристика об'єкта	
Керівник (прізвище, ім'я, по батькові, телефон, e-mail)	
Контактна особа (прізвище, ім'я, по батькові, телефон, e-mail)	
Назва бюджетної установи, адреса	
Загальна площа/площа, що опалюється, м ²	
Загальний будівельний об'єм, м ³	
Загальний зовнішній об'єм будинку/внутрішній об'єм кімнат, м ³	
Кількість поверхів/висота поверхів, м	
Площа зовнішніх стін, м ²	
Площа вікон, м ²	
Площа дверей, м ²	
Матеріал огорожуючих конструкцій: стіни (матеріал, товщина, утеплювач, опір) підлога (матеріал, товщина, утеплювач, опір) стеля (матеріал, товщина, утеплювач, опір) вікна (дерев'яні, склопакет, одинарне, подвійне, технічний стан)	
Проектна кількість присутніх, чол.:	
персонал	
відвідувачі	
Фактична кількість присутніх, чол.:	
персонал (мешканці)	
відвідувачі	

3. Режим роботи об'єкта

	Робочі дні	Субота	Неділя
Графік присутності (год./день)	8 год.	Вихідний	Вихідний
Графік опалення (год./день)	Цілодобово	Цілодобово	Цілодобово
Робочі зміни	Починаючи з (год.)	До (год.)	Коментарі
1 зміна	8.00 – 18.00		
2 зміна			
3 зміна			
4 зміна			
Святкові дні (додатково до звичайних вихідних днів, зазначити)			

4. Постачальники енергоносіїв та води, з якими укладені договори:

4.1. Теплопостачання

№ з/п	Постачальна організація	№ договору та дата укладання	Вартість/Гкал	Діаметр труб, мм	Договірна величина теплопостачання	Примітки

4.2. Гаряче водопостачання

№ з/п	Постачальна організація	№ договору та дата укладання	Вартість/м ³	Діаметр труб, мм	Договірна величина водопостачання	Примітки

4.3. Електропостачання

№ з/п	Постачальна організація	№ договору та дата укладання	Вартість/кВт	Довжина та переріз ввідних кабельних ліній	Договірна величина електропостачання	Примітки

4.4. Газопостачання

№ з/п	Постачальна організація	№ договору та дата укладання	Вартість/м ³	Діаметр труб, мм	Договірна величина газопостачання	Примітки

4.5. Водопостачання

№ з/п	Постачальна організація	№ договору та дата укладання	Вартість/м ³	Діаметр труб, мм	Договірна величина водопостачання	Примітки

5. Дані по вузлах обліку та енергоресурсах:

Теплове навантаження:	
Опалення, Гкал/год.	
Гаряче водопостачання, Гкал/год.	
Вентиляція, Гкал/год.	
Усього, Гкал/год.	
Джерело тепlopостачання	
Договірне електричне навантаження, кВт	

5.1. Лічильники теплової енергії

№ з/п	Споживач	Тип	Діаметр труб, мм	Рік встановлення	Дата останньої повірки	Примітки

5.2. Лічильники гарячої води

№ з/п	Споживач	Тип	Діаметр труб, мм	Рік встановлення	Дата останньої повірки	Примітки

5.3. Лічильники холодної води

№ з/п	Споживач	Тип	Діаметр труб, мм	Рік встановлення	Дата останньої повірки	Примітки

5.4. Вузли обліку електричної енергії

№ з/п	Споживач	Тип	Коефіцієнт трансформації	Рік встановлення	Дата останньої повірки	Примітки

5.5. Лічильники газу

№ з/п	Споживач	Тип	Номінальна витрата	Рік встановлення	Дата останньої повірки	Примітки

7. Кількість світильників

Поверх	Приміщення	Світильники, лампи			
		Тип лампи (розжарювання, люмінесцентні, КЛЛ- компактна люмінесцентна лампа, світлодіодні тощо)	Кількість світильників, шт.	Потужність лампи, Вт	Кількість ламп, шт.

8. Системи кондиціювання

Поверх	№, назва приміщення	Потужність централізованої системи вентиляції та кондиціювання, Вт	Кондиціонери			Примі- тки
			Модель кондиціонера	Кількість, шт	Потужність, Вт	

9. Кількість побутових електричних та опалювальних приладів

Поверх	Приміщення	Прилади	
		Потужність, Вт	Кількість

10. Характеристики вікон (по спорудах)

Орієнтація (сх.-схід, зх.-захід, пн.-північ, пд.- південь)	Розмір (ахb), мм	Кількість, шт.	Тип матеріалу (дерево – д, металопластик – мп)	Тип засклення (1,2 зас.)	Примітка

11. Характеристики зовнішніх дверей (по спорудах)

Орієнтація (сх.-схід, зх.-захід, пн.-північ, пд.-південь)	Розмір дверей (ахb), мм	Розмір засклення дверей (ахb), мм	Кількість, шт.	Тип матеріалу (д –дерево, м-метал, мп- металопластик)	Наявність і тип засклення (1,2 зас.)	Примітка

12. Характеристики стін (по спорудах)

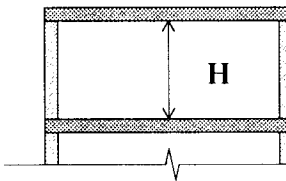
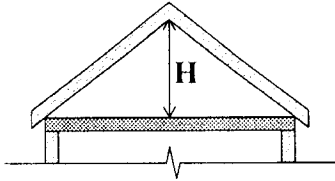
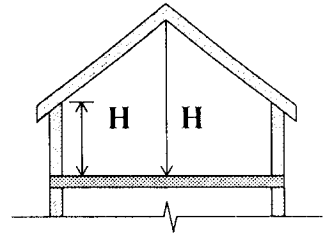
Орієнтація (сх.-схід, зх.-захід, пн.-північ, пд.- південь)	Площа стін (м ²)	Конструкція стіни (матеріал стіни)	Товщина стіни (м)	Конструкція цоколю

13. Характеристика даху (по спорудах)

Загальна оцінка існуючого стану (незадов., прийнятний, добрий)		
Загальна площа (м ²)		

По кожній конструкції даху зазначити назву матеріалу і товщину кожного шару.

Дах/стіна/стеля	
Конструкція К1	Теплоізоляція
Конструкція К2	Теплоізоляція
Конструкція К3	Теплоізоляція
Конструкція К4	Теплоізоляція

Тип даху К1	Горище; тип даху К2	Горище; тип даху К3	Горище; тип даху К4	
Дах безпосередньо над опалюваним приміщенням				
Серед. температура приміщення горища (°С)				
Висота (м)			Н 1	Н 2

14. Додаткова інформація

Короткий опис технологічного устаткування (типи, кількість, потужність години роботи)

14.1. Документація з ремонтних, налагоджувальних, випробувальних та енергозберігаючих заходів (якщо виконувались чи плануються за останній рік)

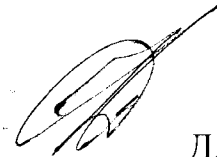
14.2. Схеми підключення до тепло- та електропостачання, схеми систем опалення та ГВП

Директор департаменту з питань енергоефективних технологій та ініціатив Дніпровської міської ради

Д. Ю. Семенніков